

Motion till riksdagen 2023/24:757

av **Boriana Åberg (M)**

Kommission om Sveriges agerande gentemot kommunistdiktaturerna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en kommission som granskar Sveriges agerande gentemot Sovjetunionen och de övriga kommunistdiktatorerna i Öst- och Centraleuropa och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under 1997 tog den dåvarande statsministern Göran Persson initiativ till en folkupplysning om Förintelsen: ”Levande historia”. Han uttryckte att ”alla som vill leva i ett samhälle som präglas av människovärde, demokrati och allas lika rätt måste stå upp mot våldets ideologi. Vi kan inte stillatigande se på hur nazismens idéer åter sprids och hur dessa förbrytelser förnekas. Den som glömmer historien riskerar att upprepa den”. Det var ett bra och viktigt initiativ som då togs.

Det finns dock en annan våldsideologi – kommunismen – som Sverige inte har gjort upp med. För att nämna ett exempel finns det fortfarande ett politiskt ungdomsförbund till ett riksdagsparti, Ung Vänster, som är öppna med att de vill bygga ett kommunistiskt samhälle. Detta oroar självklart alla som står för demokrati och mänskliga rättigheter och inte minst dem som har funnit en fristad i Sverige efter att ha flytt från kommunismens förtryck i de tidigare kommunistdiktaturerna i Östeuropa.

Historielösheten och oviljan att göra upp med kommunismen tar sig olika uttryck. Ett tydligt sådant är att ingen som helst granskning har skett avseende den svenska undfallenheten gentemot Sovjetunionen och de övriga kommunistdiktatorerna i Central- och Östeuropa. I dessa diktaturer utmålades oliktankande som ”fascister och antidemokrater” och ingen opposition tilläts existera. Sverige accepterade detta och hamnade återkommande fel i ställningstagandet mellan demokrati och diktatur, mellan respekt och förakt för mänskliga rättigheter. Mycket sällan hördes någon kritik från svenskt håll mot förhållandena i dessa länder.

Mot den bakgrunden skulle det behövas en kommission som klargör Sveriges agerande gentemot dessa stater fram till Berlinmurens fall, enligt samma modell som Neutralitetskommissionen.

Boriana Åberg (M)